

Skisse til verftspakke for økt skipsbygging i Norge

GSP Topplederdebatt – Arendalsuka 2022

Magnus S. Eide, DNV, prosjektleder GSP

Grønt Skipsfartsprogram

Verftene er navet i den maritime klyngen

- Det er bred enighet om at verftene er viktige
- Én verftsarbeidsplass skaper 5,4 arbeidsplasser i annen privat og offentlig virksomhet
- Verftene er viktige for å bevare og utvikle en mest mulig komplett maritim industri
- Nye og mer miljøvennlige løsninger skapes i fellesskap i klyngen
- Uten verftene stiller resten av næringen svakere
- For hvert skip som går til utlandet taper vi norsk konkurransekraft, verdiskapning, arbeidsplasser og grønne skatteinntekter – ikke bare i verftene men i hele norsk, maritim næring

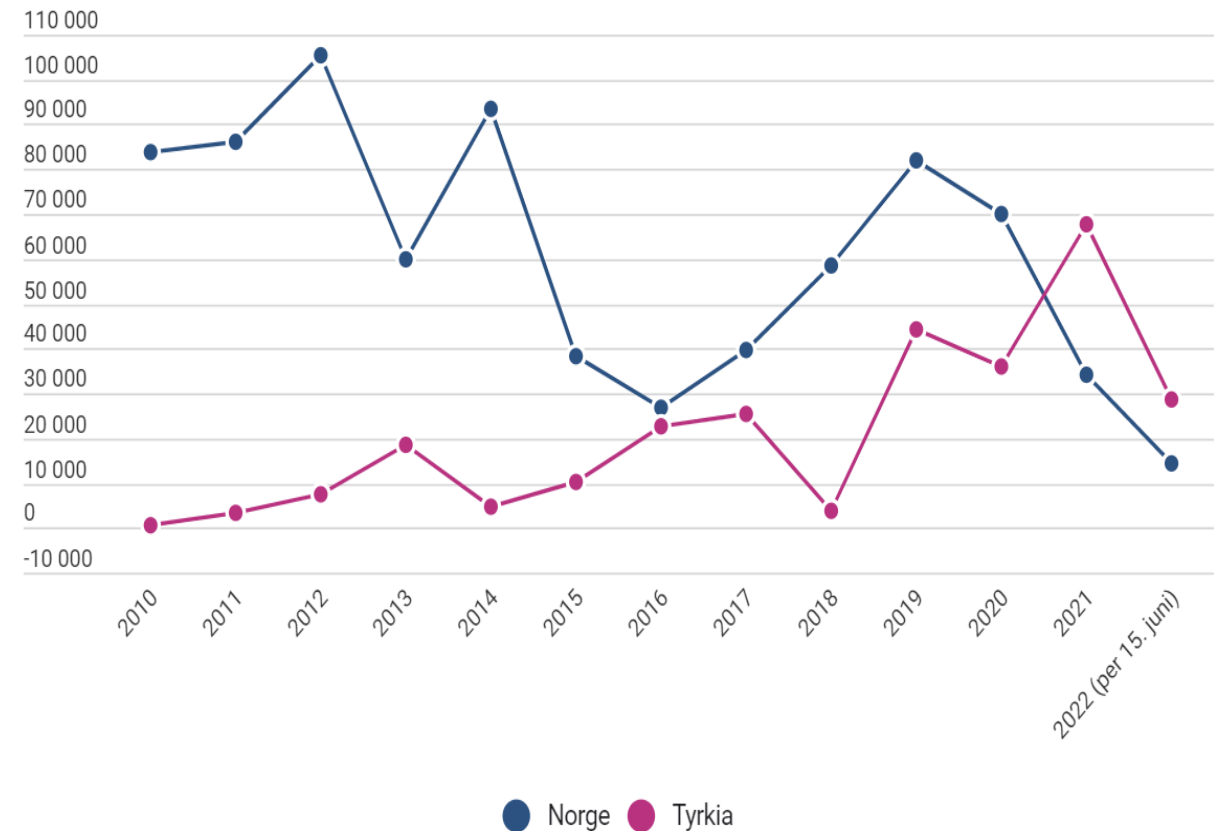
Foto: Ulstein Group / Per Eide Studio

Verftenes konkurransekraft er svekket

- Nedadgående trend for skipsbygging i Norge; våre konkurrenter overtar.
- Norske verft har høy kompetanse på avanserte skip, men har lenge slitt med lav lønnsomhet
- Særnorske regler, samt høyt lønns- og kostnadsnivå gjør det krevende for norske verft
 - Allmenngjøringen, vikarbyrådirektivet og reise-, kost- og losjidirektivet
- Utfordrende for norske verft å benytte seg av eksisterende støtteordninger
- Selv staten bygger ute og verftene bygger ned
- Norske støtteordninger fører til eksport av kompetanse og bygger opp en konkurrerende leverandørindustri

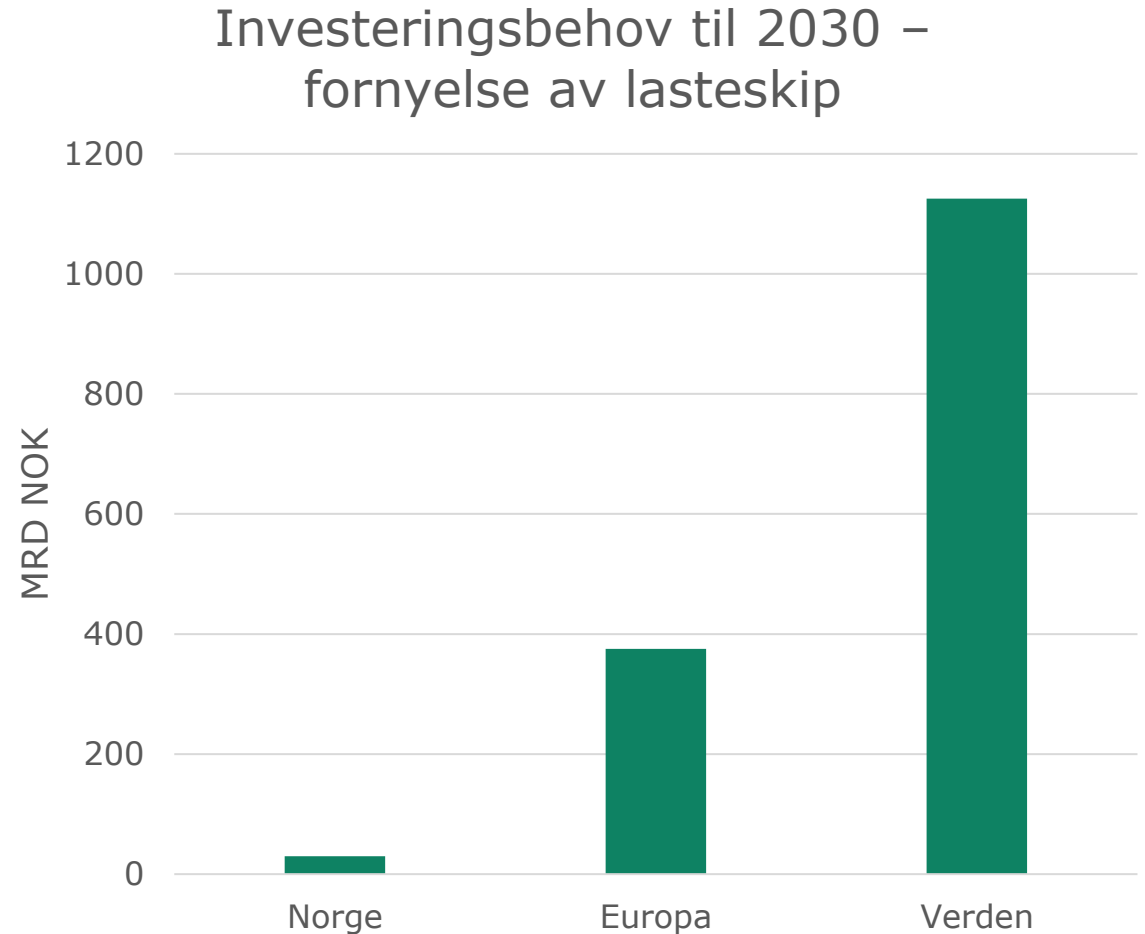
Skip levert til NOR-register, Bruttotonn

(kilde: Teknisk Ukeblad)

Grønn flåtefornyelse gir store markedsmuligheter

- Regjeringens mål:
 - **50 % utslippsreduksjoner innen 2030**
 - **50 % økning i eksporten til 2030**
- For å lykkes må vi se på nye virkemidler – og vi må våge se på andre segmenter enn verftene for øyeblikket retter seg mot
- Små lasteskip i kystfart er en mulighet
- Den norske lasteskip-flåten har en gjennomsnittsalder på ca. 30 år - Den gir store utslipp og må fornyes
- 200 av lasteskipene i Norge må erstattes før 2030
- Situasjonen er stor sett den samme, både for den europeiske flåten og den internasjonale flåten av tilsvarende skip
- Investeringsbehovet er anslått til 30 mrd. kroner i Norge, 375 mrd. i Europa, og 1125 mrd. i verden.

Mulighetsrom for å øke konkurranseevnen

- **Tiltak for økt internasjonal konkurranseevne**
 - Økte garantier og lån, bedre støtte- og finansieringsordninger
 - Sedimentsaken, almengjøringen, tilgang på kompetanse
 - Støtte til investeringer i infrastruktur
 - Vurdere nye forretningsmodeller, konsolidering og statlig eierskap
- **Tiltak for et styrket hjemmemarked**

8 grep for å styrke hjemmemarkedet og eksportmarkedet

- **Stille krav til HMS-standard i offentlige anbud**
 - Norge har en fordel når det kommer til HMS krav på arbeidsplassen. Regjeringen kan etablere en norskinspirert HMS standard som det offentlige kan referere til i anbudsinnbydelser.
- **Stille krav til klimautslipp i byggefasen ved offentlige anbud**
 - Norge har tilnærmet 100% fornybar energi i energimiksen
- **Stille krav til norsk språk i dokumentasjon ved offentlige anbud**
 - Spania krever dokumentasjon på spansk i sine offentlige anbudskonkurranser. Vi kan gjøre det samme.
- **Opprette en ekspertenhhet til støtte for offentlige innkjøp**
 - Offentlige innkjøpere av skip og maritime tjenester mangler kunnskap om hva som er tilgjengelig på teknologifronten og støtteordninger. Kan legges under GSP Servicekontor for grønn flåtefornyelse.
- **Stille krav til å bygge norske forsvarsskip i Norge**
 - Danmark vurderer om bygging av fem nye skip til det danske forsvaret skal forbeholdes danske verft. Vi kan gjøre det samme.
- **Stille krav til norsk verdiskapning ved benyttelse av norske klima- og miljøstøtteordninger**
 - Styrke nåværende støtteordninger ved å introdusere et ytterligere tilskudd dersom en bestemt andel av prosjektet bidrar til norsk verdiskapning, slik som Nederlands «Private Public Partnership».
- **Midlertidig støtte for bygging av Hydrogenferger i Vestfjorden**
 - Verft bør kunne få støtte til innovasjon og omstilling til bygging av nullutslippsløsninger som hydrogen eller ammoniakkdrift, kanskje som en utviklingskontrakt.
- **Inkluder grønn skipsbygging i Norge som en del av prosessen med ny partnerksapsavtale mellom norske myndigheter og maritim næring**

Disse tiltakene kan iverksettes kjapt uten lange utredninger.
Vi håper at diskusjonen i dag i stor grad kan fokusere på disse grepene

Takk for oppmerksomheten!

Grønt Skipsfartsprogram

8 grep for å styrke hjemmemarkedet

- **Stille krav til HMS-standard i offentlige anbud**
- **Stille krav til klimautslipp i byggefasen ved offentlige anbud**
- **Inkluder grønn skipsbygging i Norge som en del av prosessen med ny partnerksapsavtale mellom norske myndigheter og maritim næring**
- **Stille krav til norsk språk i dokumentasjon ved offentlige anbud**
- **Stille krav til å bygge norske forsvarsskip i Norge**
- **Opprette en ekspertenhhet til støtte for offentlige innkjøp**
- **Stille krav til norsk verdiskapning ved benyttelse av norske klima- og miljøstøtteordninger**
- **Verftspakke i 2023 statsbudsjettet**